

GRVPO ESPERANTISTA
“*FIDO KAJ ESPERO*”
VALLADOLID

Año 2004

Nº 212

Majo-Junio

Dirección Postal: Apartado, 119; 47080 VALLADOLID

Adherido a la Federación Española de Esperanto

Editorial

Aún cuando, normalmente, por las circunstancias en que se desarrolla la vida de nuestro Grupo Esperantista no tenemos noticias propias que comentar, no ocurre así en la presente ocasión en que, gracias a la activa participación de alguno de nuestros miembros en actos celebrados, incluso fuera de nuestra Ciudad, podemos y, naturalmente, debemos hacer mención de los mismos, ya que son una muestra fehaciente de que, a pesar de los momentos por los que actualmente pasa el Grupo, la actividad continua, aunque sea de forma esporádica y discontinua.

Con motivo del Día del Libro, dos socios de nuestro Grupo *Pedro Garrote y Rodrigo Portela*, al igual que en el pasado año, leyeron, naturalmente en Esperanto, fragmentos de la inmortal obra *Don Quijote*.

Por otro lado, en Burgos, con motivo de la entrega del Gran Diccionario Español-Esperanto y de otros libros en o sobre dicho idioma a la Biblioteca de esa Ciudad, en el Salón de Actos de Caja Burgos, la ex Presidenta de la Federación Española de Esperanto y destacada miembro de nuestro Grupo, *Rafaela Urueña*, pronunció una interesante y documentada conferencia en castellano sobre el tema *Esperanto de sus comienzos al siglo XXI*. Como podéis constatar, no obstante los momentos en que vive el Grupo en la actualidad, la antorcha se mantiene, aunque con dificultad y esfuerzo.

La Eŭropa Parlamento

La 13-an de junio estis la tago elektita por ke en Hispanio oni voĉdonu en la balotoj al la Parlamento de la Eŭropa Unio, kaj en tiu sama monato la 25 membroŝtatoj de la Unio faros la samon. La diversaj politikaj partioj kuraĝigas la civitanoj de la membroj de la Unio por ke ili voĉdonu favore al siaj programoj. Sed vere la eŭropa loĝantaro ofte ne interesigas tro pri la afero aŭ ne estas sufice informata. Tamen, tiu organo de la Eŭropa Unio (EU) ludas tre gravan rolon en la komunuma agado.

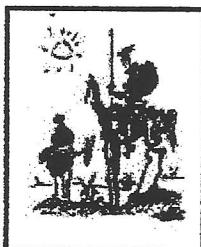
Laste, en la monato majo, 15 jarojn post la falto de la berlina muro, eniris en la Union dek novaj landoj (Kipro, Malto, Estonio, Latvio, Litovio, Hungario, Pollando Ĉehio, Slovakio kaj Slovenio), rezultante Union je 25 membroŝtatoj. Kaj la Parlamento kiun ni elektas reprezentos 455 milionojn da personoj kaj konsistas el 732 deputitoj de la dudekvin membroŝtatoj. Kiel la Parlamento argumentis, tiu pligrandigo de la Unio estis "*moralne dezirinda, strategie necesa kaj politike realigebla*" por ke la disdivido inter la orienta kaj la okcidenta Eŭropo finiĝu.

La Parlamento naskiĝis de la komenco de la komunuma konstruado en 1951, tiam sub la nomo de Asembleo, kaj kun ankoraŭ malmultaj agadpovojn, sed iom post iom kaj per la sekvintaj traktatoj, ĉefe tiu de Maastricht, kiu kreis la Eŭropan Union, tiu organo prenis sur sin pli da taskojn. Kiel dirite, en la komenco de la Komunumo, la Parlamento havis konsultajn taskojn kaj apenaŭ decidis, nur ĝi havis la gravan rolon aprobi la buĝeton. La povo leĝdoni korespondis pli bone al la Konsilio, post rekomendo de la Komisiono kaj post konsulto al la Parlamento. Post Maastricht, tio estas, nuntempe, la Parlamento prenis kune kun la Konsilio la leĝfaradon, la tiel nomata "*kundecido*" pro la decido kune kun la Konsilio.

La eŭrodeputitoj laboras en Estrasburgo (Francio) kaj en Bruselo (Belgio); ili kuniĝas per politikaj partioj kaj ne per naciecoj, laborante en ĉiu oficialaj lingvoj, kiuj estas dudek post la pligrandigo de la Unio al 25 landoj.

Nun la Parlamento, krom la leĝdona agadpovo, kiu estas grava ĉar atingas tiuj decidoj al la civitanoj de la Unio, aprobas la buĝeton, elektas al la *defendanto de la popolo*, personon al kiu la civitanoj de la Unio povas iri por esti defendataj; ktp.

Hispanio havos 54 parlamentanojn, por kvinjara periodo, kaj ĉiu devas voĉdoni laŭ siaj personaj politikaj preferoj. Tiel la konstruado de Eŭropo daŭrigos, laŭ la vojo antaŭvidita de unu el la fondintoj de la Komunumo, Robert Schuman kiu diris jene: "*Europo ne farigos subite ... sed iom post iom kreante por tio faktan solidarecon*".

En relación a Cervantes y su inmortal D. Quijote

En el mes de abril se ha cumplido el 450 aniversario del nacimiento de **Miguel de Cervantes**, con tal motivo se ha celebrado en toda España el **Día del Libro**, en el que, entre otros actos, se efectua en diversos lugares y centros culturales la lectura de su obra más importante, cumbre de la literatura universal **El Ingenioso Hidalgo Don Quijote de la Mancha.**, a cargo de personalidades del mundo político, cultural y financiero, así como por parte de personas anónimas amantes de la lectura.

De ellos, por la relación que tiene con Esperanto, quiero destacar en primer lugar el celebrado en nuestra Ciudad en el Aula Triste del Palacio de Santa Cruz organizado por el Centro Buendia de la Universidad de Valladolid y en el que dos destacados miembros de nuestro Grupo, **Pedro Garrote y Rodrigo Portela** leyeron su correspondiente parte en el idioma internacional. Otro acto a mencionar es el que tuvo lugar en el Círculo de Bellas Artes de Madrid y en el que tres activos miembros de la Federación Española de Esperanto leyeron en Esperanto la parte que les correspondió. De este último acto tuvieron noticia todos los televidentes de la primera cadena de TVE, ya que en el Telediario 2 de las nueve de la noche, además de oír la noticia de que se leyó en Esperanto, se pudo ver a uno de ellos, leyendo en dicho idioma.

Como es de todos conocido, el amor del Caballero de La Mancha es **Dulcinea del Toboso**, y en dicha localidad manchega y en su Casa de la Cultura se encuentra ubicado, en la planta baja, el **Centro Cervantino**, dedicado al libro más universal de la literatura española.

En este lugar, como relata en su artículo El Centro Cervantino de El Toboso (Toledo) D. Antonio Herrera Casado de la Asociación Castellano-Manchega de Escritores de Turismo, se ubica el **Museo de los Quijotes**, que desde el año 1983 en que abrió sus puertas hasta la actualidad cuenta con más de 300 ediciones.

La idea surgió el año 1927 entre los ediles de la localidad y en ese año al Alcalde D. Jaime Martínez Pantoja se le ocurrió pedir a los embajadores de los países hispanoamericanos acreditados en España la donación de un ejemplar del Quijote con la firma del propio embajador o mejor aún del Presidente de la correspondiente nación.

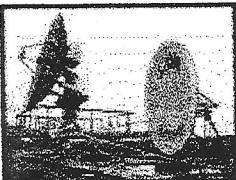
En este museo se pueden ver ediciones de la inmortal obra en todas las lenguas habladas en nuestra Nación y entre las de lengua extranjera, merecen ser destacadas la edición de 1912 de Irlanda en la que se publicó en lengua celta que, en opinión del sr. Martínez-Pantoja parece una canción lenta y húmeda; igualmente, podemos contemplar la edición de 1981 en lengua islandesa. Asimismo, como es lógico, se pueden admirar ejemplares en caracteres distintos a los latinos y así encontraremos ediciones en chino, japonés, hebreo, etc.

Entre los ejemplares existentes en el Museo se puede encontrar un ejemplar de la traducción hecha al Esperanto por D. Fernando de Diego con el título **La Ingenia Hidalgo Don Quijote de la Mancha**. Finalmente, como caso curioso, mencionar la existencia de una edición en *latin macarrónico* con el título **Historia Domini Quijoti Manchegui traducta in latinem macarronicum**.

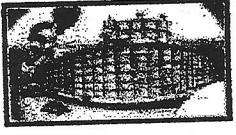
L. Hernández

Tra la mondo

Favora intervjuo pri Esperanto ĉe bulgara televidkanalo

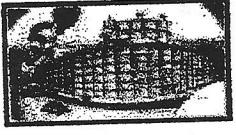
 La 18-an de majo la prezidanto de UPIEK, en Sofio estis intervjuita de jurnalisto por la bulgara televido. Krom la diritaj vortoj pri la historio kaj problemoj de bulgara kaj monda Esperanto movado, la temo kirligis ĉirkaŭ Esperanto kiel eventuala laborlingvo de Eŭropa Unio. La jurnalisto montris sin tre simpatia al la ideo enkonduki Esperanton en lernejoj de Bulgario, ne kompreneante kial oni ne plu faras tion, se antaŭ 80 jaroj oni instruis ĝin en bulgaraj lernejoj, kaj antaŭ 25 jaroj Esperanto estis libervole instruebla en mezlernejoj.

Ĉu Esperanto kiel oficiala lingvo ĉe Olimpikoj?

 La prezidentoj de UEA (Universala Esperanto-Asocio), Itala Esperanto-Federacio kaj Torina Esperanto-Centro skribis leteron proponante, inter alie, la utiligon de Esperanto kiel oficiala lingvo por la vintraj olimpikaj ludoj, okazontaj en Torino (Italio) dum la jaro 2006. La letero estis sendita al ĉefaj politikaj instancoj, kiuj nuntempe kunordigas la organizadon de la ludoj. La propono baziĝas sur la konsidero ke la valoroj de paco, frateco kaj solidareco inter popoloj estas komuna grundo inter Olimpikaj Ludoj kaj Esperanto-movado.

Esperanto estis serioze pridiskutita en la Eŭropunia Parlamento

 Jaŭdon, la 1an de aprilo, en la tagordo de la Eŭropunia Parlamento, oni proponis voĉdonadon pri la "Informo pri la tradukoj en la 15 ĉefaj lingvoj de la Eŭropunia Parlamento". En la dokumento voĉdonita, estis proponita eta ŝanĝo en la nuna traduksistemo uzata en la parlamento, kun la celo garantii la mult-lingvecon kaj lingvan egalecon ene de unu el la plej gravaj eŭropuniaj institucioj la uzon de Esperanto kiel tradukan pontlingvon. La aŭtoro de la propono, la itala deputito Gianfranco Dell'Alba, serioze proponis, ke la eŭropunia parlamento studu la eblecon uzi Esperanton kiel pontlingvon por la tradukado de siaj dokumentoj.

En la traktado de la propono, la komisiono analizanta la temon forigis ajnan mencion pri Esperanto, tamen dum la sesio multaj deputitoj proponis, ke la temo estu traktata oficiale. Ĉi tiun eksterordinaran venkon ne pretervidis la esperantistoj, kiuj konsideras la ampleksigon de la diskutoj pri Esperanto ene de la eŭropunia parlamento kiel veran triumfon.

Humoro

Acomodador solícito

Un hombre se encuentra acostado en un teatro ocupando varias butacas con sus piernas y brazos.

Al observar su actitud, el acomodador le pregunta con ironía:

- ¿Está cómodo? ¿Quiere que le traiga un cafelito?
- No tío, llama a una ambulancia que me caí del palco.

El Colmo de un Cementerio

Cuál es el colmo de un cementerio?

Estar cerrado por defunción del dueño.

Grava Novajo

Nia Adela edziniĝas la sekvan semajnon, anoncas Paŭlo al siaj gekolegoj
Kaj kiuj estas feliĉaj?
Mia edzino kaj mi.

Aktorina Plendo

- Tiu ĉi rolo estas por mi tro malfacila, protestas aktorino ĉe la regisoro.
- Kial tro malfacila? Vi dum la tuta tempo devas diri eĉ ne unu vorton.
- Bone, gûste pro tio.

Bruego

Ĉu vi havas gramofonon?

Jes, eĉ stereofonian. Mi logas kun mia edzino kaj bopatrino

**Conferencia sobre
Esperanto**

El próximo 29 de junio, a las 7,30 de la tarde, en el Salón de Actos (pequeño) la Biblioteca Pública de Palencia (C/Eduardo Dato, 4), pronunciará una conferencia sobre "*Esperanto, patrimonio de la humanidad*", Mª Rafaela Urueña, profesora de Derecho Internacional Público de la Universidad de Valladolid, exPresidenta de la Federación Española de Esperanto y destacado miembro del Grupo Esperantista local.

Este acto está encuadrado en una serie de ellos ,celebrados en varias ciudades, organizados por la Fundación Esperanto con motivo de la entrega y presentación del Gran Diccionario Español-Esperanto.

PERIÓDICO

**GRUPO ESPERANTISTA
Apartado, 119
47080 VALLADOLID**